

Kontakty z Mediami
i Informacja

Sąd Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 97/16

Luksemburg, 15 września 2016 r.

Wyroki w sprawach T-340/14 Andrij Klujew / Rada,
T-346/14 Wiktor Fedorowycz Janukowycz / Rada i T-348/14 Ołeksandr
Wiktorowycz Janukowycz / Rada

Sąd UE utrzymał w mocy zamrożenie środków finansowych trzech Ukraińców, w tym Wiktora Janukowycza, byłego prezydenta Ukrainy, w okresie 6 marca 2015 r. – 6 marca 2016 r.

Stwierdził jednak nieważność zamrożenia środków finansowych w okresie od dnia 6 marca 2014 r. do dnia 5 marca 2015 r. z powodu nieprzestrzegania kryteriów umieszczenia w wykazie

W odpowiedzi na kryzys ukraiński, który rozpoczął się pod koniec 2013 r., Rada zdecydowała, w dniu 5 marca 2014 r., zamrozić środki finansowe i zasoby gospodarcze osób wskazanych jako odpowiedzialne za defraudację ukraińskich środków publicznych.

Wiktor Fedorowycz Janukowycz i Andrij Klujew, którzy zajmowali odpowiednio stanowiska prezydenta Ukrainy i szefa Kancelarii Prezydenta Ukrainy, a także jeden z synów W. Janukowycza (Ołeksandr Wiktorowycz Janukowycz) zostali, na okres od dnia 6 marca 2014 r. do dnia 5 marca 2015 r., umieszczeni w wykazie osób, do których ma zastosowanie zamrożenie środków finansowych z tego powodu, że byli na Ukrainie objęci dochodzeniami wstępnymi o czyny związane ze sprzeniewierzeniem ukraińskich środków publicznych i ich nielegalnym przesyłaniem poza Ukrainę.

Z dniem 6 marca 2015 r. zamrożenie środków finansowych zastosowane wobec tych osób zostało przedłużone o rok z podaniem innych powodów umieszczenia w wykazie. Od tej pory zamrożenie było uzasadnione faktem, że władze Ukrainy wszczęły wobec tych osób postępowanie karne w sprawie sprzeniewierzenia środków publicznych lub mienia publicznego.

Panowie Janukowyczowie (ojciec i syn) oraz Klujew zaskarżyli zamrożenie ich środków w okresie od dnia 6 marca 2014 r. do dnia 5 marca 2015 r. do Sądu Unii Europejskiej. Następnie dostosowali swoje skargi, by uzyskać stwierdzenie nieważności zamrożenia środków finansowych również w okresie od dnia 6 marca 2015 r. do dnia 6 marca 2016 r.¹

Ogłoszonymi dzisiaj wyrokami **Sąd uwzględnił częściowo skargę trzech Ukraińców, stwierdzając nieważność zamrożenia aktywów zastosowanego wobec nich w okresie od dnia 6 marca 2014 r. do dnia 5 marca 2015 r. Sąd utrzymał natomiast w mocy zamrożenie środków finansowych zastosowane na okres od dnia 6 marca 2015 r. do dnia 6 marca 2016 r.**

Jeżeli chodzi o **pierwszy okres**, Sąd stwierdził, że podobnie jak w szczególności w sprawach Portnow² i Azarow³ Rada wskazała trzech Ukraińców jako odpowiedzialnych za defraudację funduszy wyłącznie na podstawie pisma biura prokuratora generalnego Ukrainy z dnia 3 marca 2014 r., w którym wskazano, że dochodzenia wszczęte wobec tych osób „pozwołyły na wykazanie sprzeniewierzenia środków publicznych na znaczne kwoty i późniejszego nielegalnego przesłania

---

¹ Zamrożenie środków finansowych zostało następnie wobec nich przedłużone o kolejny rok, do dnia 6 marca 2017 r. Przedłużenie to zostało zaskarżone przez Wiktora Fedorowycza Janukowycza (sprawa [T-244/16](#)), Andrija Klujewa (sprawa [T-240/16](#)) oraz Ołeksandra Wiktorowycza Janukowycza (sprawa [T-245/16](#)).

² Wyrok Sądu z dnia 26 października 2015 r. *Andrij Portnow/Rada* ([T-290/14](#), zob. również komunikat prasowy [nr 129/15](#)).

³ Wyrok Sądu z dnia 28 stycznia 2016 r. *Mykoła Janowycz Azarow/Rada* ([T-331/14](#), zob. również komunikat prasowy [nr 7/16](#)).

tych funduszy poza terytorium Ukrainy”. Sąd orzekł, że **pismo to nie dostarcza żadnej dokładnej informacji dotyczącej czynów konkretnie zarzuconych trzem Ukraińcom ani ich odpowiedzialności.**

Sąd ocenił na tej podstawie, że zamrożenie aktywów trzech Ukraińców nie spełnia kryteriów wskazania i dlatego stwierdził jego nieważność za okres od dnia 6 marca 2014 r. do dnia 5 marca 2015 r.

Jeżeli chodzi o drugi okres, od dnia 6 marca 2015 r. do dnia 6 marca 2016 r., Sąd zaznaczył przede wszystkim, że należy ustalić, czy kryterium umieszczenia w wykazie obejmujące osoby wskazane jako odpowiedzialne za defraudację ukraińskich środków publicznych odpowiada celowi polegającemu na konsolidacji i wsparciu praworządności na Ukrainie. I tak, o ile nie można wykluczyć, że niektóre zachowania mające związek z czynami polegającymi na defraudacji środków publicznych mogą zagrażać praworządności, o tyle nie sposób przyjąć, że każdy czyn polegający na defraudacji środków publicznych popełniony w państwie trzecim uzasadnia interwencję Unii.

W tym kontekście kryterium umieszczenia w wykazie może być uznane za zgodne z porządkiem prawnym Unii wyłącznie w zakresie, w jakim jest możliwe przypisanie mu znaczenia zgodnego z wymogami norm nadrzędnych, które musi spełniać, a konkretniej z celem w postaci konsolidacji i wsparcia praworządności na Ukrainie.

W związku z tym Sąd stwierdził, że wspomniane kryterium należy interpretować w ten sposób, że nie obejmuje ono w sposób abstrakcyjny każdego czynu polegającego na defraudacji środków publicznych, lecz dotyczy ono raczej czynów polegających na defraudacji środków publicznych lub mienia publicznego, które z uwagi na kwotę lub rodzaj sprzeniewierzonych środków lub sprzeniewierzonego mienia lub na okoliczności, w jakich nastąpiły, mogą przynajmniej zagrażać instytucjonalnym i prawnym podstawom Ukrainy (w szczególności zasadom legalności, zakazu arbitralności w działaniu władz wykonawczych, skutecznej kontroli sądowej i równości wobec prawa), a w ostatecznym rozrachunku – zagrażać poszanowaniu praworządności w tym państwie. W ten sposób rozumiane kryterium umieszczenia w wykazie jest zgodne z istotnymi celami traktatu UE i do nich proporcjonalne.

Następnie Sąd stwierdził, że Rada, uzasadniając przyjęcie środków ograniczających wobec trzech Ukraińców, oparła się na pismach organów ukraińskich z dnia 10 października 2014 r. i z dnia 30 grudnia 2014 r. Pisma te dają pogląd na zmiany sytuacji w trakcie różnych postępowań dotyczących trzech Ukraińców i stanowią **wystarczający dowód na okoliczność**, że na dzień przedłużenia zamrożenia środków finansowych w marcu 2015 r. **wobec tych osób toczyło się postępowanie karne dotyczące defraudacji środków publicznych lub mienia publicznego.** Ponadto Sąd podkreślił, że w świetle okoliczności, że środki wpisują się w kontekst, w którym nie mała część dawnej klasy rządzącej Ukrainy jest podejrzewana o popełnienie poważnych przestępstw przy zarządzaniu środkami publicznymi oraz w świetle funkcji pełnionych przez skarżących w ramach tej klasy rządzącej, **zamrożenie ich środków finansowych skutecznie przyczynia się do ułatwienia ścigania poważnych przestępstw sprzeniewierzenia środków publicznych** popełnionych na szkodę instytucji ukraińskich i pozwala na łatwiejsze uzyskanie zwrotu korzyści wynikających z tego sprzeniewierzenia.

Wreszcie Sąd stwierdził, że przedłużenie zamrożenia środków finansowych trzech Ukraińców na podstawie informacji i dowodów przedstawionych w pismach z dnia 10 października 2014 r. i z dnia 30 grudnia 2014 r. jest zgodne z kryterium umieszczenia w wykazie interpretowanym w świetle celu polegającego na konsolidacji i wsparciu praworządności na Ukrainie.

UWAGA: Odwołanie od orzeczenia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału w terminie dwóch miesięcy od dnia zawiadomienia o tym orzeczeniu.

UWAGA: Celem skargi o stwierdzenie nieważności jest doprowadzenie do uznania za nieważne aktów instytucji Unii, które są sprzeczne z prawem Unii. Państwa członkowskie, instytucje wspólnotowe oraz jednostki mogą, pod pewnymi warunkami, wnieść skargę o stwierdzenie nieważności do Trybunału

Sprawiedliwości lub Sądu. Jeżeli skarga jest zasadna, stwierdza się nieważność aktu. Instytucja, której to dotyczy, powinna zarządzić ewentualnej próżni prawnej spowodowanej nieważnością tego aktu.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Sądu.

Pełny tekst wyroków ([T-340/14](#), [T-346/14](#) i [T-348/14](#)) jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroków jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106